51. MEKTUP

٥١- ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الْحَادِى وَالْخَمْسُونَ اِلَى الْخَواجَهْ مُحَمَّدِ صِدِّيقٍ ﴾

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلاَمٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى اِعْلَمْ أَيُّهَا الاَخُ الصِّدِّيقُ انَّ كَلاَمَهُ سُبْحَانَهُ مَعَ الْبَشَرِ قَدْ يَكُونُ شِفَاهًا وَذَلِكَ لاَفْرَادٍ مِنَ الاَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ الصَّلاَةُ وَالتَّسْلِيمَاتُ وَقَدْ يَكُونُ لِبَعْضِ الْكُمَّلِ مِنْ مُتَابِعِيهِمْ بِالتَّبَعِيَّةِ وَالْوَرَاثَةِ أَيْضًا وَاذَا كَثُرَ هَذَا الْقِسْمُ مِنَ الْكَلاَمِ مَعَ وَاحِدٍ مِنْهُمْ سُمِّىَ مُحَدَّثًا كَمَا كَانَ اَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عُمَرُ رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُ وَهَذَا غَيْرُ الاِلْهَامِ وَغَيْرُ الاِلْقَاءِ فِى الرَّوْعِ وَغَيْرُ الْكَلاَمِ الَّذِى مَعَ الْمَلَكِ انَّمَا يُخَاطَبُ بِهَذَا الْكَلاَمِ الاِنْسَانُ الْكَامِلُ الْجَامِعُ بَيْنَ عَالَمَيِ الاَمْرِ وَالْخَلْقِ وَالرُّوحِ وَالنَّفْسِ وَالْعَقْلِ وَالْخَيَالِ "**وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ**" وَلاَ يَلْزَمُ مِنْ كَوْنِ الْكَلاَمِ شِفَاهًا اَنْ يَكُونَ الْمُتَكَلِّمُ مَرْئِيًّا لِلسَّامِعِ لِجَوَازِ اَنْ يَكُونَ السَّامِعُ ضَعِيفَ الْبَصَرِ لاَ يَتَحَمَّلُ شَعْشَعَاتِ اَنْوَارِهِ كَمَا قَالَ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ فِى جَوَابِ سُؤَالِ الرُّؤْيَةِ عَنْهُ "**نُورَانِىٌّ اَرَاهُ**" وَلاَنَّ فِى الشِّفَاهِ خَرْقُ الْحُجُبِ الشُّهُودِيَّةِ فَافْهَمْ فَانَّ هَذِهِ مَعْرِفَةٌ قَلَّمَا تَكَلَّمَ بِهَا اَحَدٌ وَالسَّلاَمُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى.

TÜRKÇE ANLAMI

Hâce Muhammed Sadık'a gönderilmiştir.

Allâh Teâlâ'ya hamd, seçmiş olduğu kullarına selâm olsun.

Sadakatli kardeşim bilesin ki, Allah Subhânehu'nun beşer ile olan kelamı şifahî de olur. Böyle şifahî kelamı bir takım peygamberler -salat-u selam üzerlerine olsun- için söz konusu olmuştur. Tabi ve varis olma yoluyla onların bazı kamil tabiilerine de olmuştur. Onlardan biri, bu tür kelam ile çokça muhatap olması durumunda "*muhaddes*" adını alır. Nitekim müminlerin Emiri Hazreti Ömer (r.a.) böyle bir kimse (muhaddes) idi[3]. Bu muhadese (Konuşma) ilham, gönle düşürme ve melekle olan kelamın dışında bir şeydir. Bu kelam ile ancak emir ve halk âlemini, ruh ve nefsi, akıl ve hayali cem' etmiş kamil insan muhatap olabilir. "*Allah rahme-*

---

[3] Bkz, Buhari, Ahadîsü'l-Enbiya, 54, Hadis No: 3469; Müslim, Fadâilü's-Sahabe, 48, Hadis No: 2397

tini dilediğine tahsis eder. Allah engin fazla sahiptir" (Bakara: 105).

Kelamın sözlü (şifahî) olması konuşanın, onu işiten tarafından görüleceği anlamına gelmez. Zira işitenin gözlerinin zayıf olması, konuşanın nurlarının parıltılarını kaldıramayacak durumda olması mümkündür. Nitekim Resülullah (sav) Efendimiz'e Allah Teâlâ'yı görmesi ile ilgili soru sorulduğunda *"Nurdan bir varlık olarak gördüm"* diye cevap vermiştir. Bir de şifahî kelamda açılan perdeler müşahede perdeleridir[4]. Bunu iyi anla! Bu bilgiyi pek kimse dile getirmemiştir.

Hidayete tabi olanlara selam olsun...

KELİME ANLAMI

51. ≺ اَلْمَكْتُوبُ الْحَادِى وَالْخَمْسُونَ Elli birinci mektup *(Kime gönderilmiştir?)* **اِلَى الْخَوَاجَة مُحَمَّد صِدِّيق Hâce Muhammed Sıddık'a ≻**

اَلْحَمْدُ لله Hamd Allah'a وَسَلاَمٌ Selam ise عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى Seçtiği kullarına olsun اِعْلَمْ أَيُّهَا الاَخُ الصِّدِّيقُ Sadık kardeşim bilesin ki, اِنَّ كَلاَمَهُ سُبْحَانَهُ مَعَ الْبَشَرِ Allah'ın insanlarla konuşması *(Nedir?)* قَدْ يَكُونُ شِفَاهًا Bazen şifahi olur وَذَلِكَ لاَفْرَادٍ Bu da bazı fertleredir *(Kimden?)* مِنَ الاَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ الصَّلاَةُ وَالتَّسْلِيمَاتُ Peygamberlerden -onlara salat-u selam olsun- وَقَدْ يَكُونُ لِبَعْضِ الْكُمَّلِ Bazen de kimi kamil insanlara olur *(Kimden?)* مِنْ مُتَابِعِيهِمْ Onlara tabi olanlardan *(Ne sebebiyle?)* بِالتَّبَعِيَّةِ وَالْوَرَاثَةِ أَيْضًا Tabi olma ve veraset sebebiyle وَاِذَا كَثُرَ هَذَا الْقِسْمُ Bu kısım çok olduğunda *(Neden olan?)* مِنَ الْكَلاَمِ Konuşmaktan *(Kimle?)* مَعَ وَاحِدٍ مِنْهُمْ O tabi olanlardan biriyle سُمِّىَ مُحَدَّثًا Muhaddes diye isimlendirilir *(Ne gibi?)* كَمَا كَانَ اَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عُمَرَ Mü'minlerin emiri Hz. Ömer'in olduğu gibi رَضِىَ اللهُ عَنْهُ Allah ondan razı olsun وَهَذَا غَيْرُ الاِلْهَامِ Bu ilhamın dışında bir şeydir وَغَيْرُ الاِلْقَاءِ فِى الرَّوْعِ Ve kalbe ilka etmenin dışında وَغَيْرُ الْكَلاَمِ الَّذِى مَعَ الْمَلَكِ Ve melekle konuşmanın da dışındadır اِنَّمَا يُخَاطَبُ بِهَذَا الْكَلاَمِ Bu kelamla ancak muhatap olur *(Kim?)* الاِنْسَانُ الْكَامِلُ الْجَامِعُ Cem eden kamil insan *(Neyi cem eden?)* بَيْنَ عَالَمَيِ الاَمْرِ وَالْخَلْقِ Alem-i Emir ve Alem-i Halk arasını وَالرُّوحِ وَالنَّفْسِ Ruh ile nefis arasını

[4] Yani, kulun müşahede perdeleri kalkmakta, ama gerçek vücudî perdelerin varlığı devam etmektedir.

وَالْعَقْلِ وَالْخَيَالِ Ve akıl ile hayal arasını وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِه Allah rahmetini tahsis eder *(Kime?)* مَنْ يَشَاءُ Dilediğine وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ Allah büyük lütuf sahibidir وَلاَ يَلْزَمُ Ve gerekmez *(Neden?)* مِنْ كَوْنِ الْكَلاَمِ شِفَاهًا Kelamın şifahi olmasından *(Ne?)* اَنْ يَكُونَ الْمُتَكَلِّمُ Konuşanın olması *(Ne?)* مَرْئِيًّا لِلسَّامِعِ Dinleyen kişiye görünür *(Niçin?)* لِجَوَازِ اَنْ يَكُونَ السَّامِعُ Dinleyenin olması caiz olduğu için *(Ne olması?)* ضَعِيفَ الْبَصَرِ Görmesi zayıf لاَ يَتَحَمَّلُ Ve tahammül edemiyor (olması) *(Neyi?)* شَعْشَعَاتِ اَنْوَارِه Nurunun parıltılarına كَمَا قَالَ Peygamberimizin buyurduğu gibi عَلَيْهِ وَعَلَى آلِه Ona ve ehline اَلصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ Salat-u selamlar olsun *(Ne hususunda?)* فِى جَوَابِ سُؤَالِ الرُّؤْيَةِ عَنْهُ Ona sorulan ruyetullah meselesinin cevabında *(Ne dediği gibi?)* نُورَانِىٌّ اَرَاهُ O nuranidir ben onu görürüm وَلِاَنَّ فِى الشِّفَاهِ Ve şifahi konuşmada vardır *(Ne?)* خَرْقُ الْحُجُبِ الشُّهُودِيَّةِ Şühûdi perdelerin yırtılması فَافْهَمْ Bunu anla فَاِنَّ هَذِهِ مَعْرِفَةٌ Zira bu bir marifettir ki, قَلَّمَا تَكَلَّمَ بِهَا Bunu çok az konuşmuştur *(Kim?)* اَحَدٌ Herhangi birisi وَالسَّلاَمُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى Selam hidayete tabi olana olsun...